

Lääneranna Vallavalitsus
vallavalitsus@laaneranna.ee

Teie: 06.05.2024 nr 2024/8-11/550-1
Meie: 16.05.2024 nr 9.3-1/24/2760-6

Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneeringu detailne lahendus aladele 2 ja 2a ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) teise etapi aruanne

Esisait Terviseameti lääne regionaalosakonnale kooskõlastamiseks Lääneranna valla tuulikuparkide eriplaneeringu detailse lahenduse aladele 2 ja 2a ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) teise etapi aruande.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande tulemusel valiti Lääneranna vallas tuuleparkide rajamiseks sobiva asukohana välja alad 2 ja 2a, mis asuvad valla hõredalt asustatud piirkonnas, jäädes suurematest asulatest kaugemale. Kõik tuulikud on lähimatest majadest vähemalt 1 km kaugusel.

Ala nr 2 asub Helmküla, Piha küla, Kilgi küla ja vähesel määral Ännikse küla territooriumil; ala nr 2a asub Allika küla, Nõmme küla ja Ännikse küla territooriumil. Ala nr 2 on 448 ha ja 2a 145 ha suurune, kokku hõlmab eelvaliku ala 593 ha. Tuulepargist ca 2 km kaugusel paikneb Mäli tuulepark. Kahe tuulepargi vahel omakorda paiknevad piirkonna kõige tihedama asustusega asulad: Helmküla ja Varbla küla.

Eriplaneeringu detailse lahenduse koostamise eesmärgiks on viia läbi parima võimaliku asukohavaliku menetlus ja töötada välja tuulikute ja vajalike tehnorajatiste detailne lahendus.

Eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel lähtuti eriplaneeringu I etapis välja valitud sobivatele aladele esitatud põhimõtetest, tingimustest ja soovitustest; nii esimese kui teise etapi KSH-s esitatud soovitustest, ettepanekutest ja leevendavatest meetmetest, tuulikute ja neid teenindava taristu kavandamise tehnilistest põhimõtetest, kehtivast seadusandlusest jmt. Planeeringuga määrati ehitusõigus kokku 20 elektri- ja tuuliku püstitamiseks.

Planeeringu koostamisega toimus paralleelselt KSH koostamine, mis teostati nii asukoha eelvaliku ehk eriplaneeringu I etapis kui ka detailse lahenduse ehk II etapis. KSH konkreetsemaks eesmärgiks on eelkõige hinnata kavandatava tegevuse elluviimisel kaasnevat olulist keskkonnamõju ning määrata ebasoodsa olulise keskkonnamõju vältimiseks ja leevendamiseks vajalikud meetmed.

Vastavalt eriplaneeringu asukohavaliku etapi KSH-le puuduvad alal tuulepargi arendamist välistavad kriteeriumid. Alade 2 ja 2a põhimõttelist sobivust kinnitavad elamute ja ühiskondlike hoonete puudumine alal ja ala piirist 1 km raadiuses; kaugus Lihula ja Virtsu tiheasustusaladest; oluliste loodusväärtuste puudumine alal; piisav kaugus (300 m) riigimaanteedest. Aladest lääne- ja edelasuunas, mitte lähemal kui 1 km ala piirist, paikneb mitmeid Allika, Helmküla ja Piha küla majapidamisi, põhja- ja idasuunas asub ulatuslik metsaala.

Koostatud KSH-s on muuhulgas välja toodud:

Tuulepargi kaudne mõju kohalike inimeste elukeskkonnale avaldub eelkõige sotsiaalse häiringu kaudu. Häiringut võivad põhjustada nii visuaalne mõju, müra kui ka varjutus.

Kavandatavast tuulepargist lähtuva müra hindamisel on soovitatud aluseks võtta kõige rangem elamualade müraalane nõue ehk öine tööstusmüra sihtväärtus (40 dB).

Tuulikupargi mürakaardi koostamisel arvestatakse kõigi tuulikute summaarset müraemissiooni, liites tuulikute omavahelise kumuleeruva müraosa. Iga tuulikut käsitletakse kui eraldi punktmüraallikat ning mürakaardil esitatakse maksimaalne müra levik samaaegselt kõigis suundades.

Müra leviku arvutused teostati Vestas V162-6200 MW tuuliku ja ka suurema mudeli ehk Vestas V172-7200 MW korral.

Lisaks arvestati kumulatiivse müraolukorra modelleerimisel Mäliküla ja Helmküla territooriumil asuva Mäli tuulikupargi olemasolevate tuulikutega (4 Enercon E-101 3.0 MW tuulikut). Müra koosmõju võib esineda eelkõige Helmküla ja Varbla küla territooriumil kahe tuulepargi vahele jäävates elamupiirkondades (nt Audru-Tõstamaa-Nurmsi tee ning Varbla-Väänja tee äärsed elamualad), kuna läänesuunast mõjutavad ala Mäli tuulikud ja idasuunast kavandatav tuulepark.

Tuuliku V162-6200 puhul (ning kavandatava tuulikute arvu ja asetuse korral) ei jää ükski eluhoone (sh koos õuealaga) 40 dB-st ehk öisest müra sihtväärtusest kõrgema müratasemega alale.

Tuuliku V172-7200 puhul (ning kavandatava tuulikute arvu ja asetuse korral) võib tuulikutele lähimate eluhoonete (sh koos õuealaga) juures arvutuslikult esineda 40 dB-i (ehk öist müra sihtväärtust) ületav müratase.

Maksimaalse stsenaariumi korral (antud juhul V172 tuulik või ligilähedaselt sarnaste parameetritega tuulik, sh arvestades parandustegurit +2 dB) võib planeeringulahenduse realiseerimise korral seega kavandatavatele tuulikutele lähimate eluhoonete juures esineda öise sihtväärtuse ületamist. Seetõttu analüüsiti antud tuuliku mudeli (V172) puhul ka müra vähendavate meetmete rakendamise võimalusi tagamaks lähimate eluhoonete juures 40 dB müratasemest väiksem müratase. Võimalikeks meetmeteks on näiteks müra normide mõistes kõige kriitilisemal ajaperioodil (ööine aeg vahemikus 23.00–7.00) kavandatavas tuulikupargis teatud tuulikute välja lülitamine (teoreetilist koosmõju põhjustavate tuulesuundade korral) või vaiksemale töörežiimile ümberlülitamine (kaasaegsed tuulikud on üldjuhul varustatud vastava automaatse reguleerimissüsteemiga).

Seega on tuulikute lõpliku arvu ja paigutuse fikseerimisel, samuti lõpliku tuuliku mudeli väljavalimisel soovitatav teostada täiendav müra modelleerimine, mis arvestaks välja valitud tuuliku andmeid (tuuliku mudel, mõõdud ja müraandmed) ning täpset paigutust.

Ala 2 puhul tuleb tuulepargi ala planeerimise arvestada ka olemasoleva 4 tuulikuga Mäli tuulikupargiga (olemasolevad tuulikud jäävad oluliselt lähemale müratundlikele eluhoonetele kui kavandatavad tuulikud) ning seega tuleb välja töötada meetmed ja tingimused, mis minimeerivad võimaliku müra koosmõju tekke kahe tuulepargi vahelistes elamupiirkondades.

Lõplik tuulikute tööaja ning piirangute graafik tuleb välja töötada tuulikute ehitusloa menetluse raames, kui on välja valitud konkreetne tuuliku mudel (ehk selguvad tuulikute täpsed parameetrid, sh erinevate müra vähendavate meetmete režiimide võimalused) ning tuulikute tootja peab muu hulgas tagama optimeeritud (müra vähendavate) töörežiimide võimekuse.

Samuti tuleb kindla tuulikutüübi väljavalimisel (nt ehitusloa menetluse raames) teostada täpsem varjutamise modelleerimine ning kõigi tuulikute puhul detailselt käsitleda varjutamise põhjustamise võimalikke kellaaegu ja kuupäevi, mis võiks olla aluseks ülenormatiivse varjutamise (olemasolevate ja kavandatavate tuulikute vahelisele alale jäävates elamupiirkondades täiendava varjutamise mõju) tekkimise kellaajal varjutamist tekitava tuuliku ajutiseks seiskamiseks (küll ainult päikesepaistelisel päeval) ning välja tuleb töötada vastav tuulikute töötamise (seiskamise) täpne ajagraafik.

Tuulepargi rajamise järgselt (nt ekspluatatsiooniperioodi alguses) on soovitatav teostada müra kontrollmõõtmised, sh hindamaks, kas käesolevas aruandes toodud tuulikute töörežiimi piirangud (ning täpsemad piirangud, mis tuleb konkreetsest tuuliku mudelist lähtuvalt välja töötada ehitusloa menetluse raames) müra normtasemete tagamiseks ning öise täiendava müra mõju minimeerimiseks on asjakohased.

Terviseameti lääne regionaalosakond on tutvunud esitatud planeeringumaterjalidega ning kooskõlastab Lääneranna valla tuulikuparkide eriplaneeringu detailse lahenduse aladele 2 ja 2a ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) teise etapi aruande.

Amet on nõus, et lõpliku tuuliku mudeli väljavalimisel ja paigutuste fikseerimisel, tuleks läbi viia täpsem müra ja varjutuse modelleerimine ning samuti hinnata mitme tuulepargi koosmõju, et tuuleparkide vahelises elamupiirkonnas ei halveneks elukeskkonna tingimused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristel Kallaste
menetlusgrupi juht